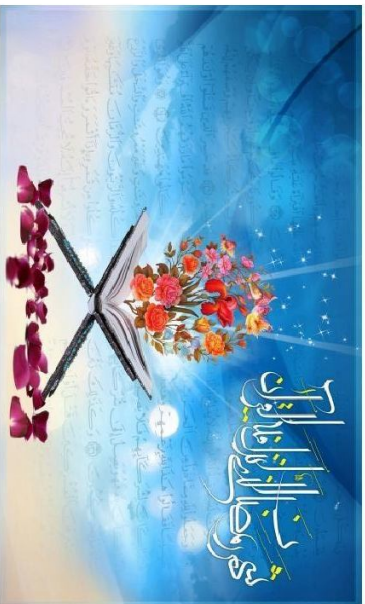

اما روزهای که فقط امساک از خوردن و آشامیدن بدون توجه به محرمات الهی و واجبات خداوندی باشد بهره آن همن گرسنگی و تشنگی و رفع تکلیفی بیش نخواهد بود. چنانکه پیامبر خدا(ص) می فرمایند: «بسا روزهداری که بهره او از روزارش گرسنگی و تشنگی است و بسا شب زنده داری که بهره او از عبادت شبانه اش فقط بی خوابی است، چه خسران زنده ایم اگر تشنگی و گرسنگی را تحمل کنیم و دست خالی این ماه را پشت سر بگذاریم در این صورت سیرتس را که همان اصل روزه است به حذر راه داریم اما با اعمال ناشایسته مان آن سیر را پاره کرده ایم سیری که ما در برابر آتش محافظت نمی کند. این سیر را چه قایده و این روزه را چه سود که پیامبر عظیم می فرماید: «الصوم جنبه ماتم یخرفها» روزه سیر است تا زمانی که آدمی با اعمال ناشایست آن را نبرد»

روزه ماه رحمت

رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمود:
رمضان ماهی است که ابتلایش رحمت است و میانه اش مغفرت و پایش آزادی از آتش جهنم.

قرآن و ماه رمضان

امام رضا (علیه السلام) فرمود:
هر کس ماه رمضان یک آیه از کتاب خدا را قرائت کند مثل اینست که در ماههای دیگر تمام قرآن را بخواند.

حقیقت روزه

قرآن کریم در اشارهای بسیار کوتاه اما پر مغز و پر معنی حقیقت روزه و هدف از آن را بیان فرموده است در آیه ۱۸۳ سوره بقره می خوانیم: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَتَنَلَّكُمْ تَقْوَىٰ مِن يَدَيْكُمْ إِذْ يُؤْتُوا جُزْءًا مِّن مَّا رَزَقُوا لِيُذَكِّرُوا أَنَّهُمْ لَن يُرَدُّوا وَإِنَّ يُرَدُّوا لَن يَكُونُوا فِي حَقِّ عِلْمِكُمْ أَنَّهُمْ إِذ يُؤْتُونَ لِيُذَكِّرُوا إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَجْمَعِينَ وَيُطَهِّرَ تِلْكَ الْأُمَّةَ أُمَّةً مَّفِىَ النَّوَاءِ إِذْ أَلَّا تَعْبُ الْعِبَادَةَ وَالْعَمَاءُ لَتَدْعُ النَّبِيَّ فِي رِجَالِهِمْ لِيُحَدِّثَ إِلَيْكُمْ كَثِيرًا وَإِن يَدْعُوا إِلَىٰ جَنَّةِ النَّارِ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ لَا يُصَلُّونَ»

خداوند این آیه را با خطاب خاص خود به دوستاش آغاز می کند و چه خطایی برتر از خطاب معبود با انسان، که چنین بوی گوش نوازی قبل از هر چیز تمامی سختی های روزه را از یاد انسان می برد. امام صادق (ع) درباره این خطاب الهی می فرمایند: «لَا تَأْتِي مَافِي النَّوَاءِ إِلَّا تَعْبُ الْعِبَادَةِ وَالْعَمَاءُ لَتَدْعُ النَّبِيَّ فِي رِجَالِهِمْ لِيُحَدِّثَ إِلَيْكُمْ كَثِيرًا وَإِن يَدْعُوا إِلَىٰ جَنَّةِ النَّارِ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ لَا يُصَلُّونَ»

در ادامه آیه خداوند فلسفه تشریح روزه را که در اتم گذشته نیز جریان داشته بیان می کند و می فرماید: «لَتَنَلَّكُمْ تَقْوَىٰ» رسیدن به مرحله تقوا هدف روزه و حقیقت آن است از این عبارت کوتاه می توان دریایی از معنا را فهمید چرا که تقوا «خبر دنیا و آخرت» و «سرآمد همه کارهاست» و رسیدن به این مهم یعنی نهایت کمال آدمی و سعادت دنیا و آخرت.

چنانکه تقوا همه جانبه است و فقط به تقوای قلب یا عضو خاص یا حوزه معین اعم از فرهنگی، اخلاقی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، محدود نمی شود و شامل همه این ابعاد می گردد. روزه نیز فقط امساک از خوردن و آشامیدن نیست بلکه روزه دل، روزه چشم، روزه زبان، روزه قلب را شامل می شود و در یک کلام آنکه تمامی وجود آدمی در اختیار احکام و فرائض الهی باشد.

چنین روزهای سیر آدمی است در برابر آتش، بهشت را واجب می کند و ۱۱ و خالص شدن آدمی را به همراه می آورد و به میراث روزه که همان یقین به ذات اقدس الهی است تایل می کند. در حدیث معراج آمده است که پیامبر(ص) فرمود:
«بِرُوحِ كَارِ الْمِيرَاتِ رُوزَةٌ حَيْثُ؟ خَلَوْنَا فَرَمَوْا: رُوزَةٌ حِكْمَةٌ بِعَارِتٍ مِي نَهْدُو حِكْمَتِ مَعْرِفَتٍ وَ مَعْرِفَتٍ يَقِينٍ مِي أُوْرِدُ وَ جُورِنٍ يَهْدِي بِيهِ يَقِينٍ رَسِيدٍ دِيْكَرٍ بَرَايٍ اُو اَهْمِيَّتِي نَدَارِدُ كِه چگونگی شب و روزه خود را بگذرانند به سختی یا به آسانی».

بار دیگر ماه مبارک رمضان فرا رسیده ماهی که سرسبز مهر و رحمت و امید و نعمت است. عید اولیای الهی و بهار قرآن، گلستان دعا و بوستان مناجات با معبود. ماهی که شب قدرش ظرف نزل قرآن است. شب نور و برکت، شب عفو و رحمت، شب آزادی و حریت و شب بیداری و سعادت و اگر چنین ماه و چنین شبی نبود چگونه انسان غفلت زده و آلوده و در بند هواها و هوس های نفسانی را امید به بیداری و بازگشت به خویش بود. عاشقان کوی دوست ماه هاست که در انتظار فرار سیدین این ماه اند و از رجب به استقیاش شناختند تا با زلال عذوق الهی غبار از جان و زنگار از قلب خویش بردارند.

فصیلت ماه مبارک رمضان

بر اساس آیات و روایات، ماه مبارک رمضان است ممتاز از دیگر ماهها و از حیث فصیلت بسیار برتر از آنها که به قفط در امت پیامبر بلکه در امت سابق نیز چنین بوده است. قرآن نزول خود را در این ماه عظیم می فاند: «شهر رمضان الذي أنزل فيه القرآن» بر اساس روایات، دیگر کتب آسمانی نیز در این ماه نازل شده از جمله طبق روایتی از امام صادق(ع) «تورات» در ششم ماه مبارک رمضان، «انجیل» در دوازدهم، «زبور» در هجدهم و قرآن در شب قدر نازل گردیده است. سخن در باب فصیلت این ماه بسیار است و مجال اندک. اما برای ورود به بحث حقیقت روزه و آثار و ثمرات آن لازم بود شناختی هر چند اندکی از فصیلت این ماه داشته باشیم چرا که درخت عمل در سرزمین معرفت می روید اگر این معرفت درست باشد عمل صالح نیز درست و در غیر این صورت عمل مآقت پذیر خواهد بود.

روزه

فتح قله تقوا

روزه

کلاس در این رمضان الهی چه روز شوم
 سحر شب و طراقت تو بهار شوم
 قوت کسب نمازهای سحر همگی بان
 آواز مسرور کنی و تو سحری انظار شوم

مدیریت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه تفرش

از اثر و برکت روزه

نزدیک شدن به خدا

خداوند مهربان، برای برقراری رابطه انسان با خود، راه هایی را بیان کرده است که انسان می تواند در سبب عمل به آن از مقربان درگاهش بشود. یکی از این راه ها، روزه است. انسان با روزه گرفتن به صفت فرشتگان دست می یابد؛ زیرا همه شهوت ها را نادیده می گذرد و در هم می گوید و مانند فرشتگان مقرب در گاه می شود. در واقع، برای انسان در حال روزه، حالت های معنوی و روحانی خوبی فراهم می آید که در غیر روزه کمتر تحقق می یابد. به همین دلیل، پیشوایان دین، پیروان خود را به روزه گرفتن سفارش می کردند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرموده است:

کسی که در ماه رمضان روزه بگیرد و چشم و گوش و اعضای بدنش را از حرام و کذب و غیبت، به قصد تقرب به خدا بازدارد، خدا او را به درگاه خود نزدیک می کند. بنابراین، روزه داری واقعی، نام خود را در ردیف مقربان بارگاه حق ثبت کنیم.

استحباب دعا

یکی از برکت های بزرگ روزه این است که ماهه استحباب دعا می شود؛ چون روزه دار، حالتی روحانی پیدا می کند و ارتباط خوبی با خدا برقرار می سازد. ماه رمضان نیز زمان بسیار بافضیلتی است. به همین سبب، پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله می فرماید: «دعای روزه دار رد نمی شود».

مگر آرزو نذاریم دعاهایمان مستجاب شود. مگر نمی خواهیم پروردگار تقاضایمان را بلیک گوید. پس بیایید ایام ماه مبارک رمضان را غنیمت شمریم و در حق یکدیگر دعا کنیم.

ایجاد روحیه قناعت

فرهنگ اسلام بر خلاف مکتب های مادی شرق و غرب که دنیا و نعمت های مادی را هدف اصلی زندگی بشر می داند، قناعت و ایثار و پرهیز از مادیات را راهی برای رسیدن به تکامل معنوی می داند. روزه نیز فریضه ای است که مسلمان را از غرقه شدن در ماده گرایی و حرص برای لذت های مادی و تن پروری و مصرف می رها کند و می آموزد که به اندازه نیاز مصرف کند. قناعت کننده به فکر دیگران باشد و از اسراف و تبذیر پرهیزد.

روزه به مسلمان می آموزد که با کم هم می توان زیست و با قناعت می توان خود را در مقابل مادیات و انحراف از معنویت حفظ کرد. با روزه گرفتن تمرین قناعت کن، چرا که قناعت توانگر کند مراد را.

آداب افطاری

یک - مستحبات افطار کردن

- ۱- مستحب است پس از نماز مغرب و عشاء، افطار کنید مگر آنکه ضعف بر شما علیه کند.
- ۲- با چیزی افطار کنید که از حرام و شبهه پاکیزه باشد.
- ۳- بهتر است با خرما افطار کنید تا ثواب روزه آن چند برابر شود.
- ۴- هنگام افطار، بسم الله الرحمن الرحیم بگویند و دعا کنید.

۴- سوره «قدر» را بخوانید.

دعای «اللهم انک صمت و علی رزق افطرت و علیک توکلت» را بخوانید.

۷ دعای «اللهم رب اللور العظیم...» را بخوانید.

۵ صدقه بدهید هر چند کم باشد.

دو - فضیلت و مستحبات افطاری دادن

- خصوص نیت، اولین و مهم ترین صوابی است که در اطعام مؤمنان واجب است. نیت میزان، باید به دست آوردن رضای خدا، اجرای سنت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و شانمانی مؤمنان باشد.

- برای مؤمنان نیز پذیرش دعوت برادر مؤمن لازم است و نیت آنان از این پذیرش نباید پر کردن شکم و سیر شدن جسمانی باشد، بلکه باید تنها جلب رضایت الهی و عمل به دستور پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله باشد.

آداب سحری

یک - استحباب سحری خوردن

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله فرمود: سحری بخورید که در آن برکت است. و نیز فرمود: مستحب است که در ماه رمضان سحری خورده شود اگر چه یک دم آب خوردن باشد.

دو - طلب بخشش فرشتگان و درود و صلوات خدا بر سحر خیزان

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: در خوردن سحری، برکت است و خدای را فرستگانی است که بر استقبال کنندگان در سحر گاهان و بر کسانی که سحری می خورند صلوات و درود می فرستند.

سه - خواندن سوره قدر

هیچ مؤمنی روزه نمی گیرد و در هنگام سحری و افطار سوره قدر را نمی خواند، مگر اینکه میان این دو وقت، مانند کسی است که در راه خدا به خون خود آغشته باشد.

چهار - خواندن دعای سحر

پنج - خواندن دعای ابو حمزه ثمالی

